

Adresa: **Ul. Hamdije Čemerlića 39a**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>

tel. +387 33 726 422;
fax. +387 33 726 414
e – mail: info@voda.ba

Broj: **UP-1/21-3-40-469-6/22**
Datum: **04.11.2022. godine**

„Agencija za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo rješavajući po zahtjevu pravnog lica „Tvornica opeke“ d.o.o. Sarajevo za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za ispuštanje oborinskih onečišćenih voda sa lokacije proizvodno-administrativnog kompleksa objekata i za aktivnosti koje mogu imati specifične uticaje na vode na lokaciji površinskog kopa opekarske gline „Rapailo“, lociranog u Gladnom polju, naselje Rakovica, općina Ilidža, Sarajevo, na osnovu člana 139. stav (1) tačke 3. i 10. Zakona o vodama („Sl. novine Federacije BiH“, br. 70/06) i člana 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku („Sl. novine Federacije BiH“, broj 2/98, 49/99 i 63/22), donosi

RJEŠENJE **o vodnoj dozvoli**

1. Pravnom licu „Tvornica opeke“ d.o.o. Sarajevo daje se vodna dozvola za ispuštanje oborinskih onečišćenih voda sa lokacije proizvodno-administrativnog kompleksa objekata i za aktivnosti koje mogu imati specifične uticaje na vode na lokaciji površinskog kopa opekarske gline „Rapailo“, lociranog u Gladnom polju, naselje Rakovica, općina Ilidža, Sarajevo.
2. Ova vodna dozvola ne oslobađa podnosioca zahtjeva obaveze pribavljanja saglasnosti i dozvola od strane drugih nadležnih organa, a sve u skladu sa važećim zakonskim propisima, uredbama i dr.
3. Rješenje o vodnoj dozvoli je doneseno na osnovu pregleda dokumentacije kojom raspolaže podnosilac zahtjeva, izvršenog uviđaja i utvrđenog činjeničnog stanja na objektu, dostavljenog dinamičkog plana ulaganja (spisak aktivnosti i mjera sa finansijskom procjenom za ulaganje u cilju smanjenja emisije sa predloženim završetkom aktivnosti), pod slijedećim uslovima:
 - 3.1. Da se izvođenje radova na lokaciji proizvodno-administrativnog kompleksa objekata tvornice opeke i lokaciji površinskog kopa opekarske gline „Rapailo“, lociranog u Gladnom polju, naselje Rakovica, općina Ilidža, Sarajevo vrši na način i prema uobičajenoj praksi za ove aktivnosti, te u skladu sa uslovima iz ove vodne dozvole.
 - 3.2. Da se na terenu sve aktivnosti realizuju u skladu sa dostavljnim Dinamičkim planom realizacije aktivnosti, broj:392/2022 od 31.10.2022. godine. Krajnji rok za realizaciju svih aktivnosti je mjesec decembar 2023. godine.
 - 3.2.1. Da se u periodu važenja ove vodne dozvole izradi projekat izvedenog stanja sa prijedlogom rješenja na prikupljanju, tretmanu i ispuštanju otpadnih voda. Krajnji rok za realizaciju ove aktivnosti je 30.11.2022. godine.
 - 3.2.2. Da se u periodu važenja ove vodne dozvole ishoduju saglasnosti neophodne u postupku dobijanja građevinske dozvole i izvrši izgradnja hidrantske mreže prema projektu "Glavni projekat sakupljanja, tretmana i ispuštanja sanitarnih i oborinskih otpadnih voda iz pogona Tvornice opeke d.o.o. Sarajevo" urađen od strane Institut za hidroteniku d.d. Sarajevo, septembar 2017. godine. Krajnji rok za realizaciju ove aktivnosti je 30.05.2023. godine.
 - 3.2.3. Da se u periodu važenja ove vodne dozvole na terenu postupi u skladu sa projektnom dokumentacijom navedenoj u prethodnoj tački (asfaltiranje parking prostora, saobraćajnica oko objekata, pretakališta nafte, te dovođenje u funkcionalno stanje slivnika preko kojih se prikupljaju otpadne vode i dr.). Krajnji rok za realizaciju ove aktivnosti je 01.12.2023. godine.
 - 3.2.4. Izgradnja svih objekata u cilju prikupljanja, transporta i tretmana oborinskih onečišćenih voda sa lokacije proizvodno-administrativnog kompleksa objekata tvornice opeke sa pratećim sadržajima biti će okončane do 01.12.2023. godine.

- 3.2.5. Da se sagledaju svi mogući neželjeni uticaji voda kako na kompleks objekata definisanih tačkom 1. ovog Rješenja, tako i uticaj izgrađenih objekata na druge objekte i postrojenja, stečena prava korisnika, postojeću infrastrukturu, te na terenu preduzmu mjere za uklanjanje istih.
- 3.3. Da se objekti čija je svrha odvođenje i prečišćavanje onečišćenih voda (betonski taložnici, betonski kanali i slivnici, revizionna okna, kanalizaciona mreža, separator ulja i masti i dr.) redovno održavaju i koriste na način koji će obezbijediti njihovu potpunu ispravnost i funkcionalnost.
- 3.4. Da korisnik poslovnog objekta za sve vrijeme trajanja ove vodne dozvole obezbjeđuje da se oborinske onečišćene vode sa radno-manipulativnih površina oko poslovnog kompleksa prikupljaju putem slivnika, kanala, revizionih okana te odvede separatnom kanalizacionom mrežom do separatora ulja i masti (protok kroz separator ulja i masti 40 l/s) i preko monitoring okna upuštaju u recipijent - rijeku Rakovicu.
- 3.5. Da se u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša, vrši bezbjedno skladištenje i postupanje sa opasnim materijama i otpadom nastalim na predmetnom lokalitetu (adekvatnim mjerama onemogućiti bilo kakvo isticanje i rasipanje opasnih i štetnih materija na tlo i u vode).
- 3.6. Sadržaj (mulj) iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i ostali otpad ne smije se odlagati na česticu „vodno dobro“, odnosno u vodotoke i na njegove obale.
- 3.7. Da se redovno vrši monitoring prečišćene otpadne vode iz okna za monitoring shodno članu 19. i 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/20 i 96/20), te pojedinačne i zbirne godišnje izvještaje dostave Agenciji u skladu sa članom 23. iste Uredbe.
- 3.8. Izvještaje o ispitivanju i ocjeni kvaliteta otpadnih voda može uraditi isključivo laboratorija ovlaštena od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po osnovu člana 64. stav (3) Zakona o vodama i Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati referentne odnosno ovlaštene laboratorije za ispitivanje voda, sadržaju i načinu davanja ovlasti („Službene novine Federacije BiH“, broj 14/10, 14/13 i 26/14).
- 3.9. Da se istrošena ulja, nauljene krpe i sav opasan otpad koji će nastati na prostoru na kome se nalaze objekti i postrojenja tvornice opeke, a u procesu održavanja mehanizacije, redovno prikuplja i propisno, privremeno skladišti u metalne spremnike, do krajnjeg, ekološki prihvatljivog zbrinjavanja od strane ovlaštene organizacije, a prema sačinjenom ugovoru.
4. Vlasnik, odnosno korisnik objekta je obavezan voditi propisne evidencije, te nadležnim organima dostavljati propisane obrasce (Obrazac EBS) u skladu sa Zakonom o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06) i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte vodne naknade i posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, broj 92/07, 46/09, 79/11, 88/12 i 03/16), te prema dostavljenim obrascima izvršavati u cjelosti i u propisanim rokovima obavezu plaćanja vodnih naknada.
5. U periodu važenja ove dozvole, pravno lice je dužno provoditi sve mjere i aktivnosti propisane istom.
6. Ukoliko radom predmetnog poslovnog objekta za koji se izdaje ova vodna dozvola dođe do promjene režima površinskih i podzemnih voda, a te promjene prouzrokuju štete ma kakvog karaktera, korisnik objekta je dužan uzroke štete otkloniti, a nastale štete nadoknaditi.
7. Prava stečena po ovoj dozvoli ne mogu se prenositi na treća lica, a ista prestaju u skladu sa odredbama Zakona o vodama.
8. U ovoj upravnoj stvari plaćene su sve upravne pristojbe.
9. Vodna dozvola se daje na određeni period do 19. decembra 2023. godine shodno članu 13. stav (5) Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Prije isteka ovog roka pravno lice je dužano zatražiti produženje iste. Ova vodna dozvola prestaje da važi u slučaju da se ne ispune uslovi iz tačke 3. ovog rješenja. Sastavni dio ovog Rješenja je Spisak aktivnosti i mjera sa finansijskom procjenom za ulaganje u cilju smanjenja emisija sa predviđenim završetkom aktivnosti za period 2022-2023. godine, broj: 392/2022 od 31.10.2022. godine urađen od strane Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo.
10. Ovo rješenje o vodnoj dozvoli može se izmjeniti ukoliko za to nastupe razlozi utvrđeni u članu 130. stav (1) tačka 1., 2., 3. ili 4. Zakona o vodama, a zainteresirane stranke podnesu argumentiran zahtjev za izmjenu ovog vodnog akta.

O b r a z l o ž e n j e

Pravno lice „Tvornica opeke“ d.o.o. Sarajevo obratilo se ovoj Agenciji sa zahtjevom za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za ispuštanje oborinskih onečišćenih voda sa lokacije proizvodno-administrativnog kompleksa objekata i aktivnosti koje mogu imati specifične uticaje na vode na lokaciji površinskog kopa opekarske gline „Rapailo“, lociranog u Gladnom polju, naselje Rakovica, općina Ilidža, Sarajevo.

U provedenom postupku, uz zahtjev za izdavanje vodne dozvole dostavljena je i pregledana slijedeća dokumentacija:

A. Opća dokumentacija

- Rješenje o upisu u sudski registar, broj: UF/I-2450/03 od 16.03.2004. godine izdato od strane Kantonalnog suda u Sarajevu – ovjerena kopija,
- Rješenje, Up/I broj: 06-18-284/07 od 18.12.2007. godine izdato od strane Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije – ovjerena kopija,
- Uvjerenje o poreznoj registraciji od 27.12.2010. godine izdato od strane Porezne uprave Kantonalni ured Sarajevo – ovjerena kopija,
- Rješenje o vodnoj dozvoli, broj:UP-I/25-3-40-449-3/17 od 05.07.2017. godine izdato od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, Sarajevo – kopija,
- Rješenje o okolinsko dozvoli, broj: UPI 05/2-19-5-25/21MK od 16.11.2021. godine izdato od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma – kopija,
- Izvještaj o rezultatima ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda izraženog preko EBS-a, urađen od strane TQM d.o.o. Lukavac, januar 2020. godine - kopija,
- Izvještaj o rezultatima ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda izraženog preko EBS-a urađen od strane TQM d.o.o. Lukavac, januar 2020. godine - kopija,
- Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda, urađen od strane TQM d.o.o. Lukavac, septembar 2021. godine - kopija,
- Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda, urađen od strane TQM d.o.o. Lukavac, april 2021. godine - kopija,
- Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda, urađen od strane TQM d.o.o. Lukavac, septembar 2022. godine - kopija,
- Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda, urađen od strane TQM d.o.o. Lukavac, mart 2022. godine - kopija,
- Računi broj:321334 od 27.09.2022., broj 321362 od 06.10.2022., izdati od strane Scania BH d.o.o.Sarajevo – kopija,
- Račun broj 2-556-2022 od 29.09.2022. godine izdat od strane Parkelj d.o.o. Sarajevo – kopija,
- Račun broj:R21-3492 od 13.12.2021. godine izdat od strane Teknoxgroup BH d.o.o. Sarajevo – kopija,
- Zapisnik br. 033-11-PSR/22 o stručnom nalazu o obavljenom periodičnim pregledima i ispitivanjima sredstava za rad sačinjen od strane Vatro sistemi d.o.o. Sarajevo – kopija,
- Spisak aktivnosti i mjera sa finansijskom procjenom za ulaganje u cilju smanjenja emisija sa predviđenim završetkom aktivnosti za period 2022-2023. godine, broj: 392/2022 od 31.10.2022. godine urađen od strane Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo,
- Dokaz o uplaćenju upravnoj pristojbi na zahtjev

B Tehnička dokumentacija

- Glavni projekat sakupljanja, tretmana i ispuštanja sanitarnih i oborinskih otpadnih voda iz pogona Tvornice opeke d.o.o. Sarajevo urađen od strane Institut za hidroteniku d.d. Sarajevo, septembar 2017. godine

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su uz zahtjev dostavljeni potrebni prilozi, te je ovaj organ u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku pokrenuo postupak u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica u ovoj upravnoj stvari.

U skladu sa članom 12. stav 5. i 6. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima i načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata („Službene novine Federacije BiH“ broj 31/15, 55/19, 41/20) izvršen je uviđaj na prostoru proizvodno-poslovnog kompleksa objekata i sadržaja pravnog lica Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo i tom prilikom sačinjen Zapisnik o izvršenom uviđaju broj: UP-1/21-3-40-469-3/22 od 14.10.2022. godine.

Na osnovu dostavljene dokumentacije, izvršenog uviđaja na licu mjesta utvrđeno je sljedeće:

- Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo smještena je sjeverozapadno od središta općine Ilidža.

➤ U sklopu tvornice nalaze se proizvodno-poslovni kompleks i površinski kop opekarske gline „Rapailo“. Ove dvije cjeline odvojene su autocestom A1.

U okviru proizvodno-poslovnog kompleksa nalaze se slijedeći sadržaji: tvornica za proizvodnju opeke, upravna zgrada, skladište gotovih proizvoda, pretakalište nafte, parking prostor, trafo stanica sa kompresorom i dizel agregatom, objekat za dodavanje piljevine, objekat primarne prerade i unutrašnje odležavalište gline, skladište petrol koksa sa objektom za preradu koksa i silos za skladištenje mikroniziranog koksa te površinski kop opekarske gline „Rapailo“.

➤ Pravno lice „Tvornica opeke“ d.o.o. Sarajevo potpisalo je koncesioni ugovor na 12 godina sa Vladom Kantona Sarajevo za eksploataciju mineralne sirovine opekarske gline na površinskom kopu „Rapailo“. Površina eksploatacionog polja iznosi oko 3,9 ha.

➤ Glina iskopana na gliništu udaljenom oko 300 m od tvornice, dovozi se kamionima na vanjsku deponiju gline u krugu postrojenja. Vanjska deponija ima kontroliran sistem odvodnje atmosferskih voda. Sa vanjske deponije glina ide na primarnu preradu. Tehnološki proces prerade sirovine, formiranje poluproizvoda, sušenje, pečenje i pakiranje gotovog proizvoda do skladištenja potpuno su mehanizirani i automatizirani.

➤ Sanitarna voda za potrebe kompleksa Tvornice opeke obezbjeđuje se iz javnog gradskog vodovodnog sistema kojim upravlja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

➤ Zbrinjavanje i tretman sanitarno-fekalnih otpadnih voda riješen je ugradnjom uređaja za tretman otpadnih voda – biorotor. Uređaj je i više nego dovoljan kapacitetom da primi i prečisti sve sanitarno-fekalne otpadne vode iz kompleksa tvornice. Prečišćena voda ispušta se u Rakovački potok.

➤ Prema tehnološkom postupku, u masu gline se za vrijeme operacije homogenizacije po potrebi, zavisno od stepena vlažnosti sirove gline, dodaje i voda. Voda koja se po potrebi koristi za tehnološki postupak obezbjeđuje se iz javnog gradskog vodovoda.

➤ U tehnološkom procesu ne nastaju otpadne tehnološke vode, obzirom da se iskorištena voda na određen način zadržava u proizvodima, zbog dobijanja potrebnog stepena homogenosti gline, a ona ispari za vrijeme procesa sušenja proizvoda.

➤ Oborinske vode koje za vrijeme intenzivnih padavina dopijevaju sa okolnog slivnog područja gravitiraju prema radnoj zoni površinskog kopa mineralne sirovine opekarske gline „Rapailo“ i prihvataju se betonskim obodnim kanalom širine 1,0 m i maksimalne dubine 0,5 m. Ranije je odvodnja oborinskih voda bila riješena obodnim kanalom koji je ispuštao vodu u Rakovački potok, ali izgradnjom autoceste na Koridoru Vc ovaj obodni kanal je ukinut te je odvodnja oborinskih voda riješena zajedno sa odvodnjom autoceste.

Tačnije, betonski obodni kanal prikuplja oborinsku vodu i odvodi je na manji taložnik, odnosno objekat za zadržavanje krupnih čestica, koji je smješten neposredno prije podvožnjaka ispod autoceste. Taložnik je dimenzija 1,5 x 1,6 m i dubine oko 1,0 m. Korisna zapremina ovog taložnika iznosi oko 2 m³. Objekat nije izgrađen kao klasični taložnik i nije namijenjen za uklanjanje većih količina gline i muljne prašine, već je zamišljen kao jedna vrsta prepreke za čestice veće veličine. Otpadne vode koje prolaze kroz objekat za zadržavanje krupnih čestica dalje se zadržavaju kroz podvožnjak odvođe do obodnog kanala koji je izgrađen za potrebe odvodnje oborinskih voda sa autoceste. Također kroz ovaj cjevasti propust protiču i oborinske vode koje dolaze sa zapadne strane autoceste a koje se prikupljaju kroz šaht. Ove se vode, zajedno sa vodama prikupljenim sa površinskog kopa gline odvođe dalje betonskim cjevastim propustom Ø1000 mm, na dužini od 16,5 m odvodi do Kuličevog potoka.

➤ Oborinske vode sa krovova objekata se tretiraju kao čiste i sistemom kolektora se bez prethodnog prečišćavanja slobodno upuštaju u recipijent Rakovački potok.

➤ Sa površina radno-manipulativnog platoa, pretakališta nafte, parking prostora i okolnih saobraćajnica oko objekata kompleksa onečišćena oborinska voda će se nakon asfaltiranja prikupljati preko slivnika koji će vodu upuštati u već izgrađene kolektore oborinskih voda. Za potrebe čišćenja i eventualnih sanacija izgrađeno je ukupno cca 40 revizionih okana.

➤ Oborinske vode koje se skupljaju između objekata trafo stanice i objekta za dodavanje piljevine, kao i vode sa saobraćajnice između objekta unutrašnjeg odležavališta gline i vanjske deponije gline se prikupljaju kanalizacionom mrežom. Vode koje padnu na vanjsku deponiju gline se prikupljaju putem podužnih kanalisa koji se nalaze sa obje strane deponije a zatim se preko dionice kolektora uvode u taložnik šahtnog tipa. Taložnik je izgrađen kako bi se eventualno voda tj. koloidne čestice gline mogla istaložiti prije ispuštanja u kolektor. Oborinske otpadne vode sa platoa kompleksa kojeg je potrebno u potpunosti asfaltirati odvođe se preko kolektora na separator

ulja i masti, a potom do monitoring okna na muljni ispušt. Prečišćena voda iz separatora ulja i masti se ispušta u recipijent (Rakovački potok).

➤ Prikupljena voda će nakon tretmana na separatoru ulja i masti biti tretirana kao čista, a kontrolu kvalitete iste će biti moguće kontrolisati putem izgrađenog monitoring okna.

➤ Na prostoru platoa trenutno se nalazi i nadzemni rezervoar za skladištenje nafte, a koji je predviđen za potrebe mehanizacije u krugu kompleksa Tvornice opeke. Rezervoar je dvoplašni, nadzemni, zapremine $V = 9000\text{l}$. Ispod rezervoara izgrađena je tankvana zapremine $V = \text{cca } 10000\text{l}$.

➤ Tehnički podaci usvojenog separatora ulja i masti su: Separator ulja i masti je u skladu sa: BAS EN 858 - Klasa separatora ulja S-I: (5mg/l) - Nazivna veličina: 400 l/s - Protok kroz separator ulja i masti: 40 l/s.

➤ Na prostoru Tvornice opeke d.o.o. Sarajevo ne vrši se servisiranje mehanizacije.

Na osnovu dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja, a u svrhu smanjenja negativnih uticaja predmetnog objekta i aktivnosti na stanje voda i vodni režim, podnosiocu zahtjeva su ovom vodnom dozvolom propisani uslovi u skladu sa odredbama Zakona o vodama, Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata i Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Na osnovu provedenog postupka konstatuje se da je podnosilac zahtjeva „Tvornica opeke“ d.o.o. Sarajevo ispunio minimum uslova za izdavanje vodne dozvole za ispuštanje oborinskih onečišćenih voda sa lokacije proizvodno-administrativnog kompleksa objekata tvornice opeke i aktivnosti koje mogu imati specifične uticaje na vode na lokaciji površinskog kopa opekarske gline „Rapailo“, lociranog u Gladnom polju, naselje Rakovica, općina Ilidža, Sarajevo te je riješeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Podnosilac zahtjeva je uplatio upravnu taksu u iznosu od 70 KM u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi („Službene novine Federacije BiH“, broj 06/98, 8/00, 45/10 i 43/13).

Uputa o pravnom lijeku:

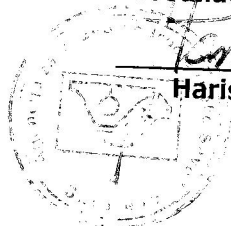
Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba se podnosi neposredno pismeno ili preporučeno putem pošte ovom organu i taksira se sa 15 KM takse, prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Obrađivač akta:

mr Selma Merdan, dipl.inž.geol.

Po ovlaštenju
Rukovodilac sektora za izdavanje vodnih akata

Haris Ališehović
Haris Ališehović, dipl. inž. građ.

Dostaviti:

- „Tvornica opeke“ d.o.o. Sarajevo
Rakovička 194, Ilidža,
- AVP Sava, ISV – Vodna knjiga,
- Sektor 50,
- Sektor 40, arhiva,
- Oglasna ploča-AVP Sava